

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 december 2014
(OR. en)

16024/14

IA 13
POLGEN 173
ECOFIN 1096
COMPET 646
ENV 935
SOC 827

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Effectbeoordeling
- Indicatieve leidraad voor voorzitters van werkgroepen

BEHANDELING VAN EFFECTBEOORDELINGEN IN DE RAAD - INDICATIEVE
LEIDRAAD VOOR VOORZITTERS VAN WERKGROEPEN

Deze leidraad, die op een flexibele manier moet worden gehanteerd, biedt voorzitters van werkgroepen en hun collega's in het secretariaat van de Raad praktische wenken voor de behandeling van effectbeoordelingen van wetsvoorstellen. In het kader van de jaarlijkse toetsing van effectbeoordelingen in de Raad kunnen toekomstige voorzitterschappen, met de hulp van het secretariaat van de Raad, deze leidraad actualiseren in het licht van opgedane ervaringen.

I. Inleiding

1. **Wat is een effectbeoordeling?**

Een effectbeoordeling geeft een systematische analyse en evaluatie van de economische, sociale en ecologische gevolgen van beleidskeuzes. Effectbeoordelingen vormen een wezenlijk onderdeel van het besluitvormingsproces van de EU. Effectbeoordelingen maken het mogelijk om de positieve en negatieve effecten van een aantal keuzemogelijkheden tegen elkaar af te wegen, waardoor onderhandelingen aan de hand van betere informatie kunnen worden gevoerd. Voorts waarborgen effectbeoordelingen de juridische samenhang met het acquis en met andere relevante voorstellen, en tonen zij, overeenkomstig de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, aan dat EU-optreden gerechtvaardigd en evenredig is.

Het interinstitutioneel akkoord "Beter wetgeven"¹ en de interinstitutionele gemeenschappelijke aanpak van effectbeoordelingen² bepalen met name het volgende:

- Effectbeoordelingen dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van de wetgeving van de Unie.
- Effectbeoordelingen moeten een geïntegreerd en evenwichtig beeld geven van de sociale, economische en ecologische dimensie van mogelijke effecten, alsmede indien mogelijk van de kosten en baten ervan op korte en lange termijn, met inbegrip van de gevolgen op het gebied van regelgeving en begroting.
- In de effectbeoordelingen door de Commissie moet een beeld worden gegeven van een scala van wetgevings- en andere opties waarmee de vastgestelde doelstellingen zouden kunnen worden verwezenlijkt. Daarbij dienen de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid ten volle te worden geëerbiedigd, en zijn ook toezicht en evaluatie essentieel.

¹ PB C 321 van 31.12.2003, blz. 1.

² 14901/05

- Elke instelling moet verantwoordelijk zijn voor de beoordeling van haar eigen voorstellen/wijzigingen en voor de keuze van de voor haar effectbeoordeling te gebruiken middelen, met inbegrip van de interne organisatorische middelen.
- Effectbeoordelingen moeten streng en alomvattend zijn, en steunen op nauwkeurige, objectieve en volledige informatie. Zij moeten evenredig zijn en toegespitst op de doelstellingen van het voorstel.
- Effectbeoordelingen mogen niet leiden tot onnodige vertraging in het wetgevingsproces, noch misbruikt worden om ongewenste wetgeving tegen te houden of om de wetgever te beperken in zijn mogelijkheden om wijzigingen voor te stellen.
- Effectbeoordelingen moeten de instellingen helpen om tot weloverwogen besluiten te komen. Zij nemen in het democratische besluitvormingsproces niet de plaats in van politieke besluiten.

2. Effectbeoordelingen door de Commissie

De Commissie heeft interne richtsnoeren opgesteld voor effectbeoordelingen (SEC(2009) 92). Daarin staat dat effectbeoordelingen noodzakelijk zijn voor alle wetgevingsvoorstellen in het kader van het jaarlijkse werkprogramma van de Commissie. Zij zijn tevens noodzakelijk voor alle andere wetgevingsvoorstellen en niet-wetgevingsinitiatieven (zoals witboeken en onderhandelingsrichtsnoeren voor internationale overeenkomsten) die naar verwachting aanzienlijke economische, sociale of ecologische effecten hebben.

Effectbeoordelingen ondersteunen de interne besluitvorming van de Commissie. In het interinstitutioneel akkoord "Beter wetgeven" is overeengekomen dat de resultaten van de door de Commissie verrichte effectbeoordelingen volledig en vrij ter beschikking zouden worden gesteld van het Europees Parlement, de Raad en het publiek.

3. Toezeggingen van de Raad inzake effectbeoordeling

In de interinstitutionele gemeenschappelijke aanpak heeft de Raad, net als het Europees Parlement, toegezegd dat hij de door de Commissie verrichte effectbeoordelingen ten volle in aanmerking zal nemen bij de bespreking van Commissievoorstellen, en dat hij, indien hij zulks passend en noodzakelijk vindt voor het wetgevingsproces, zelf effectbeoordelingen zal verrichten wanneer hij inhoudelijke wijzigingen aanbrengt in Commissievoorstellen.

In 2014 heeft het Coreper overeenstemming bereikt over een procedure, die ook een indicatieve leidraad omvat³, voor de behandeling in de werkgroepen van door de Commissie verrichte effectbeoordelingen van wetgevingsvoorstellen. De leidraad (zie bijlage) moet ervoor zorgen dat voorzitters zich beter kunnen voorbereiden op een bespreking van een effectbeoordeling in hun werkgroep. De leidraad moet ook de delegaties helpen om bij het bestuderen van het Commissievoorstel hun eigen standpunt ten aanzien van de effectbeoordeling te bepalen. De leidraad is niet limitatief en dient op een flexibele manier te worden gebruikt, met inachtneming van wat relevant en wenselijk is in een concreet dossier.

In 2013 is de Raad tevens overeengekomen toe te zien op de uitvoering van zijn toezeggingen inzake effectbeoordeling. Het voorzitterschap brengt, met de hulp van het secretariaat van de Raad, jaarlijks verslag uit aan het Coreper. Het eerste verslag werd in juni 2014 ingediend⁴. De aanbevelingen in het verslag werden bevestigd in de conclusies van de Raad Concurrentievermogen van 4 december 2014⁵.

II. Behandeling van effectbeoordelingen in de Raad

1. **Besluit over de bespreking van een effectbeoordeling in de bevoegde instanties van de Raad**

Indien de Commissie een wetgevingsvoorstel indient dat vergezeld gaat van een effectbeoordeling, moet het voorzitterschap de Commissie verzoeken de effectbeoordeling voor te leggen aan de bevoegde Raadsinstantie (in beginsel de bevoegde werkgroep, maar in sommige gevallen het Coreper, zie II. 6).

Indien bekend is dat een wetgevingsvoorstel van de Commissie met een effectbeoordeling binnen afzienbare tijd zal worden aangenomen, dient het voorzitterschap, met de hulp van het secretariaat van de Raad, te bepalen of de presentatie van de effectbeoordeling meteen wordt gevolgd door de bespreking ervan aan de hand van de leidraad. Dat is in principe de bedoeling, maar de eindbeslissing berust bij de voorzitter.

Wanneer het voorstel van de Commissie met een effectbeoordeling wordt verspreid als Raadsdocument, dienen daarop de letters IA (Impact assessment) te worden vermeld. Zo wordt gewaarborgd dat de informatie de juiste weg volgt, waardoor de Raad gemakkelijker kan toezien op de werkzaamheden in verband met de effectbeoordeling.

³ 8406/13
⁴ 10882/14
⁵ 16000/14

2. Planning binnen de werkgroep en informatie voor de delegaties

De voorzitter dient de delegaties in te lichten over komende besprekingen van effectbeoordelingen, indien mogelijk wanneer het halfjaarlijks werkprogramma wordt voorgelegd aan de werkgroep.

De voorzitter moet de presentatie en de bespreking van de effectbeoordeling zo inplannen dat ze samenvallen met de eerste presentatie van het voorstel in de groep. Hij dient dit te doen zodra bekend is dat een wetgevingsvoorstel van de Commissie met een effectbeoordeling zal worden aangenomen. De (blanco) leidraad dient voldoende lang voor aanvang van de vergadering onder de gedelegeerden te worden verspreid. Aan de leidraad mag niets worden gewijzigd, maar de delegaties moeten weten dat het louter om een indicatief document gaat, zodat ze hun betoog kunnen richten op aspecten die relevant zijn voor het voorstel en de effectbeoordeling. Er moet duidelijk worden gemaakt dat het voorzitterschap/de werkgroep de vragen in de leidraad na afloop van de bespreking van de effectbeoordeling niet formeel hoeft te beantwoorden.

In de regel gebeurt de bespreking van een effectbeoordeling mondeling. Voor schriftelijke nationale effectbeoordelingen: zie punt 4.

3. Bespreking in de werkgroep

Tijdens de bespreking van de effectbeoordeling in de werkgroep moeten de delegaties hun mening kunnen geven over de door de Commissie verrichte effectbeoordeling en over het nut ervan in het kader van de werkzaamheden van de Raad. Bij de bespreking dient met name te worden ingegaan op: (1) de reden voor en de logica achter een mogelijk optreden; (2) de vraag of voldoende rekening is gehouden met de meest relevante sociale, ecologische of economische effecten voor alle belanghebbenden, alsmede met zorgpunten inzake naleving en tenuitvoerlegging; en (3) de vraag of er sprake kan zijn van significante effecten die specifiek gelden voor één of meer lidstaten maar niet aan bod komen in de effectbeoordeling door de Commissie.

De Commissie moet worden verzocht het voorstel en de effectbeoordeling samen te presenteren, waarbij zij duidelijk maakt hoe de effectbeoordeling de voorbereiding van het voorstel heeft beïnvloed. De leidraad moet als basis voor de opbouw van de presentatie dienen.

De voorzitter dient, met de hulp van het secretariaat van de Raad, te bepalen hoe de bespreking in de werkgroep het best kan worden georganiseerd. Zo zouden soortgelijke vragen uit de leidraad kunnen worden gebundeld, of zou het aantal kansen om te reageren per delegatie kunnen worden beperkt tot één.

4. Nationale effectbeoordelingen

Indien de lidstaten over nationale informatie of gegevens over de effecten van een voorstel beschikken, moeten zij ertoe worden aangespoord deze informatie te presenteren en te bespreken in de werkgroep, bij voorkeur op het moment waarop de door de Commissie verrichte effectbeoordeling wordt behandeld. In overeenstemming met de interinstitutionele gemeenschappelijke aanpak moeten de lidstaten hun informatie indien mogelijk zodanig presenteren dat deze vlot met de door de Commissie verrichte effectbeoordeling kan worden vergeleken.

Het secretariaat van de Raad dient de schriftelijke bijdragen van de delegaties rond te zenden als ondersteunend materiaal voor de bespreking. Indien er sprake is van meerdere bijdragen, moet de voorzitter, met de hulp van het secretariaat van de Raad, een samenvatting van de opmerkingen van de lidstaten opstellen en presenteren. Deze documenten zijn in de regel openbaar.

5. Verslaglegging aan het Coreper

Indien de werkgroep een wetgevingsvoorstel verwijst naar het Coreper/de Raad, moet het verslag een beknopte samenvatting van de besprekingen over de effectbeoordeling in de werkgroep bevatten. Het verslag dient meer bepaald in te gaan op mogelijke zorgpunten in verband met de effectbeoordeling die tijdens de behandeling van de effectbeoordeling of van het voorstel in de werkgroep naar voren zijn gebracht. Ook moeten in het verslag eventuele aanvullende bijdragen van de Commissie, alsmede informatie van de lidstaten over het effect van het voorstel worden opgenomen. Het verslag moet het acroniem "IA" bevatten.⁶

6. Bijzondere gevallen

- *Presentatie van effectbeoordelingen aan het Coreper*

Wanneer de Commissie een belangrijk wetgevingsvoorstel voorlegt met aanzienlijke gevolgen voor de economie of de overheidsfinanciën, moet het voorzitterschap overwegen de Commissie te verzoeken de effectbeoordeling aan het Coreper te presenteren vóór aanvang van de werkzaamheden in de werkgroep.

⁶ Indien het voorstel naar de Raad wordt verwezen voor een eerste oriënterend debat, is het niet altijd wenselijk een gedetailleerd verslag van de bespreking van de effectbeoordeling in de discussienota van het voorzitterschap op te nemen. Mogelijk verdient het aanbeveling te wachten totdat het Coreper/de Raad de wetgevingstekst heeft bestudeerd.

- *Parallele bespreking van een effectbeoordeling in een andere werkgroep*

Indien een effectbeoordeling wordt voorgelegd aan het Coreper (zie hierboven), kan de voorzitter overwegen het Coreper voor te stellen dat een andere betrokken instantie, bijvoorbeeld het EFC, het EPC, het Comité voor de werkgelegenheid, het Comité voor sociale bescherming, de Groep concurrentievermogen en groei of de Groep milieu, wordt verzocht een analyse te maken van de effecten op hun terrein. Deze analyse moet parallel lopen aan het werk in de bevoegde groep, om te voorkomen dat het wetgevingsproces vertraging oploopt. De resultaten van de analyse moeten rechtstreeks aan de bevoegde werkgroep worden bezorgd; ook het Coreper dient op de hoogte te worden gehouden.

In de gevallen waarin artikel 114 van het VWEU de rechtsgrondslag voor het voorstel vormt, kan het voorzitterschap in voorkomend geval een voorbereidende instantie van de Raad Concurrentievermogen vragen een aanvullende bespreking over de effectbeoordeling te houden en de conclusies daarvan aan de bevoegde werkgroep te bezorgen. Dit mag niet leiden tot onnodige vertraging in het wetgevingsproces.

- *Gevalle n waarin er geen effectbeoordeling door de Commissie is*

Indien de Commissie in afwijking van haar interne richtsnoeren een belangrijk wetgevingsvoorstel indient zonder effectbeoordeling, dient de voorzitter de Commissie te verzoeken die beslissing bij de presentatie van het voorstel aan de werkgroep te motiveren. De delegaties moeten de gelegenheid krijgen hun eigen informatie over de effecten van het voorstel te presenteren en zich uit te spreken over de gevolgen die het ontbreken van een effectbeoordeling door de Commissie volgens hen kan hebben voor de verdere behandeling van het voorstel.

Indien een significant aantal lidstaten ernstige bedenkingen heeft bij de gevolgen van een Commissievoorstel zonder effectbeoordeling, kan het voorzitterschap de zaak ook voorleggen aan het Coreper, dat dan moet besluiten of de betrokken werkgroep het wetgevingsvoorstel toch dient te behandelen, dan wel of de Commissie moet worden verzocht de relevante informatie of analyse te verschaffen.

- *Grote lacunes in de door de Commissie verrichte effectbeoordeling*

Indien de werkgroep het er in grote lijnen over eens is dat de door de Commissie verrichte effectbeoordeling grote lacunes vertoont, kan de voorzitter de Commissie namens de Raad verzoeken haar effectbeoordeling te vervolledigen. De voorzitter moet streven naar een oplossing die niet tot onnodige vertraging in het wetgevingsproces leidt en de werkgroep moet in afwachting van aanvullende informatie van de Commissie al beginnen met de bespreking van het voorstel. Indien een aanvullende analyse wordt verstrekt, dient deze in de eerste plaats in de werkgroep te worden besproken.

Indien een significant aantal lidstaten ernstige bedenkingen heeft bij de effectbeoordeling van een voorstel, kan het voorzitterschap de zaak ook voorleggen aan het Coreper, dat dan moet besluiten of de betrokken werkgroep het wetgevingsvoorstel toch dient te behandelen, dan wel of de Commissie moet worden verzocht haar oorspronkelijke effectbeoordeling te vervolledigen.

III. Werkwijze in geval van door de Raad voorgestelde wijzigingen

In het kader van het interinstitutioneel akkoord "Beter wetgeven" heeft de Raad zich ertoe verbonden de gevolgen van door hemzelf aangebrachte inhoudelijke wijzigingen te beoordelen. Voorlopig heeft de Raad daar evenwel geen specifieke middelen voor.

In veel gevallen worden tijdens de behandeling van een voorstel in de Raad opties besproken die al in de effectbeoordeling door de Commissie aan bod zijn gekomen. Wanneer de werkgroep zich buigt over mogelijke wijzigingen door de Raad, moet de voorzitter de Commissie raadplegen over de vermoedelijke gevolgen van die wijzigingen. De Commissie moet worden verzocht haar standpunt kenbaar te maken en de werkgroep zo spoedig mogelijk in het bezit te stellen van alle informatie ter zake, om onnodige vertraging in het wetgevingsproces te vermijden.

Ook kunnen er gevallen zijn waarin de Commissie kan worden verzocht de Raad bij te staan bij het beoordelen van de gevolgen van inhoudelijke wijzigingen door de Raad. Dit dient te worden bepaald door de voorzitter, met de hulp van het secretariaat van de Raad. Als vuistregel zou onder "inhoudelijke wijziging" kunnen worden verstaan dat in aanzienlijke mate van het oorspronkelijke Commissievoorstel wordt afgeweken. De bespreking van het wetgevingsvoorstel in de werkgroep mag niet onnodig worden uitgesteld in afwachting van de verstrekking van de aanvullende beoordeling. Waar mogelijk moet de bespreking van de andere bepalingen van het voorstel worden voortgezet.

In voorkomend geval en voor zover beschikbaar wordt de lidstaten gevraagd hun eigen relevante informatie over de gevolgen van inhoudelijke wijzigingen door de Raad over te leggen en te bespreken. Deze bijdragen dienen via het secretariaat van de Raad te worden overgelegd als documenten ter ondersteuning van de bespreking.

IV. Nadere informatie

Het interinstitutioneel akkoord "Beter wetgeven" (PB C 321 van 31.12.2003, blz. 1) is te vinden op EUR-Lex.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX%3A32003Q1231%2801%29>.

De interinstitutionele gemeenschappelijke aanpak van effectbeoordelingen, vastgesteld door de Raad Concurrentievermogen op 29 november 2005, is te vinden op Extranet (14901/05).

Ook andere door de Raad/het Coreper overeengekomen referentiedocumenten over effectbeoordeling staan op Extranet. Het gaat onder meer om:

- het conceptverslag over effectbeoordeling in de Raad, waarvan de Raad Concurrentievermogen op 29 mei 2013 nota heeft genomen (8406/13);
- het jaarverslag 2014 over effectbeoordeling in de Raad, goedgekeurd door het Coreper op 18 juni 2014 (10882/14);
- de conclusies van de Raad van 4 december 2014 over slimme regelgeving (16000/14).

De richtsnoeren van de Commissie inzake effectbeoordeling en daarmee verband houdend materiaal zijn te vinden op

http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/index_en.htm

Lopende en recente openbare raadplegingen van de Commissie zijn te vinden op

http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm

De effectbeoordelingen door het Europees Parlement en daarmee verband houdende studies zijn te vinden op

<http://www.europarl.europa.eu/committees/nl/studies.html#studies>

Het handboek van het Europees Parlement inzake effectbeoordeling is te vinden op

http://www.europarl.europa.eu/EPRS/impact_assesement_handbook_en.pdf

In het secretariaat van de Raad kunnen het voor het dossier verantwoordelijke directoraat-generaal en het directoraat Algemeen Beleid (afdeling Europese Raad en Raad) advies uitbrengen over effectbeoordeling binnen de Raad.

**Bespreking van effectbeoordelingen door de Commissie bij de behandeling van
Commissievoorstellen in de Raad**

Indicatieve leidraad voor voorzitters van werkgroepen

(doc. 8406/13 EXT 1)

Titel van het voorstel	
Leidend DG	
1. Worden het beleidskader en de rechtsgrond van het initiatief duidelijk uitgelegd?	
☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)	
2. <u>Probleemstelling</u>	
a) Zijn de problemen en de onderliggende oorzaken tijdens het door de Commissie gepleegde overleg duidelijk aangetoond en empirisch onderbouwd met commentaar en studies van de lidstaten of de belanghebbende partijen? ⁷	
b) Wordt in voorkomend geval erkend dat er te weinig bewijsmateriaal voorhanden is?	
a) ☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)	
b) ☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)	

⁷ Het voorzitterschap moet nagaan of uit de probleemstelling blijkt hoe de situatie zou zijn zonder optreden van de Unie.

3. Beleidsdoelstellingen

- a) **Logische coherentie van het optreden: Beantwoorden de doelstellingen aan de problemen?**
- b) **Zijn de doelstellingen verenigbaar met de algemene beleidsstrategieën en met andere toepasselijke beleidsinitiatieven?**
- c) **Bevat de effectbeoordeling duidelijke beleidsdoelstellingen, met name algemene doelen en meer specifieke / operationele doelstellingen?**
- d) **Zijn de doelstellingen gekoppeld aan meetbare toezichtindicatoren?**

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

b) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

c) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

d) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

4. Subsidiariteit en evenredigheid

- a) **Staan de Uniebevoegdheid en de rechtsgrondslag duidelijk vast?**
- b) **Wordt in de effectbeoordeling nagegaan of het optreden in overeenstemming is met het subsidiariteitsbeginsel? Wordt duidelijk aangetoond dat het optreden van de Unie nodig is en meerwaarde oplevert?**
- c) **Wordt in de effectbeoordeling nagegaan of het optreden in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel?**
- d) **Wordt in de effectbeoordeling in voorkomend geval aandacht besteed aan hetgeen de Unie en de lidstaten al hebben ondernomen of gepland?**

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

b) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

c) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

d) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

5. Beleidsopties

- a) **Worden in de effectbeoordeling alle haalbare beleidsopties (regelgeving en - conform het interinstitutioneel akkoord van 2003 - niet-regelgeving) aangeduid waarmee de doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt, met inbegrip van "geen Unieoptreden", alternatieven voor regelgeving, en verdere harmonisering?**
- b) **Zijn de echte betrokkenen en belanghebbenden aangeduid?**
- c) **Wordt vermeld hoe de inbreng van eindgebruikers en belanghebbenden in de beleidsopties is verwerkt?**
- d) **Wordt een grondige doorlichting verstrekt in het geval dat de door de belanghebbenden tijdens open overleg bepleite opties terzijde worden geschoven?**

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

b) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

c) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

d) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

6. Effectanalyse

- a) **Zijn voor iedere beleidskeuze en voor de optie "geen EU-optreden" de positieve en negatieve effecten - met inbegrip van het directe en indirecte effect op economisch, sociaal en milieugebied - duidelijk overwogen?**
- b) **Wordt het effect van de verschillende beleidsopties getoond in een vorm die vergelijking toelaat en geschiedt de vergelijking aan de hand van duidelijke criteria?**
- c) **Wordt het effect op de voornaamste betrokkenen en belanghebbenden per beleidsoptie, en vooral met betrekking tot de voorkeursoptie, duidelijk geanalyseerd?**

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

b) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

c) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

7. Zijn in voorkomend geval de specifieke effecten⁸ - in kwalitatief en kwantitatief opzicht - per optie duidelijk en vergelijkbaar aangegeven en aan de hand van adequate gegevens en bewijzen geëvalueerd?
☐ a) Economisch effect
☐ aa) Effect op mededinging
☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)
☐ ab) Effect op de consument
☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)
☐ ac) Effect op het concurrentievermogen
☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)
☐ ad) Effect op het midden- en kleinbedrijf, met inbegrip van micro-ondernemingen⁹
☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)
☐ b) Sociaal effect¹⁰ (bijvoorbeeld het effect op werkgelegenheid en arbeidsmarkt, sociale insluiting en bescherming van specifieke groepen, volksgezondheid en veiligheid, enzovoort)
☐ Ja ☐ Neen ☐ Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

⁸ Een uitvoerige lijst van mogelijke effecten staat in punt 8 van de effectbeoordelingsinstructies van de Commissie (voetnoot 2), zie

http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf

⁹ Bij een effectbeoordeling moet ook het mkb worden meegenomen, en worden bekeken of er iets te zeggen valt voor a) vrijstellingen voor micro-ondernemingen met minder dan tien werknemers en een omzet of balanstotaal van minder dan 2 miljoen euro, en b) een minder strenge regeling voor het mkb. Zie http://ec.europa.eu/governance/impact/key_docs/docs/meg_guidelines.pdf.

¹⁰ Zie ook de instructies met betrekking tot het sociaal effect van effectbeoordeling door de Commissie (http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/commission_guidelines_en.htm)

c) Milieu-effect

(bijvoorbeeld het effect op klimaat, lucht- en waterkwaliteit, het gebruik van hernieuwbare en niet-hernieuwbare hulpbronnen, de waarschijnlijkheid of grootte van een milieurisico, het energieverbruik, enzovoort)

Ja **Neen** **Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk** (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

d) Regelgevingskosten (daaronder begrepen administratie- en nalevingskosten, met name voor ondernemingen en exploitanten)

Ja **Neen** **Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk** (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

e) Effect op afzonderlijke lidstaten / regionale en lokale overheden

Ja **Neen** **Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk** (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

f) Effect op derde landen / internationale aspecten

Ja **Neen** **Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk** (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

g) Effect op grondrechten

Ja **Neen** **Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk** (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

8. Advies van de Effectbeoordelingsraad¹¹ van de Commissie

a) Wordt in het effectbeoordelingsverslag aandacht besteed aan alle opmerkingen en aanbevelingen van de Effectbeoordelingsraad?

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

9. Toezicht, omzetting, naleving

a) Is het beoogde effect aan de hand van de voorgestelde indicatoren te meten? Is bekend wie belast is met toezicht (en naleving)?

b) Worden regelingen betreffende operationeel toezicht en evaluatie voorgesteld?

c) Bevat de effectbeoordeling informatie over het effect van de voorgestelde omzettingstermijn in verband met het wetgevingsproces in de lidstaten?

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

b) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

c) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

10. Methode

a) Wordt een adequate methode gevolgd? Zijn de methodologische keuzes, beperkingen en onzekerheden geëxpliciteerd?

a) Ja Neen Tot op zekere hoogte / gedeeltelijk (gelieve dit zo nodig toe te lichten)

¹¹ Te vinden op de volgende website, per DG van de Commissie en volgens datum van publicatie

http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2012_en.htm

Samenvatting

Voornaamste punten van de effectbeoordeling door de Commissie die tijdens de vergadering van de werkgroep moeten worden besproken:

- 1.
- 2.
3. *enz.*
